

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНОСТІ ДИТЯЧИХ ІГРОВИХ МАЙДАНЧИКІВ

Ворона Олександр | Родін Костянтин |
Шкуро Валентина
Липень 2021

Урахування принципів універсального дизайну та інклюзивності сприятиме задоволенню потреб мешканців громади й соціальному розвитку всіх членів суспільства.

Кожна дитина, незалежно від її можливостей та здібностей, повинна мати право рівного доступу до дитячих ігрових просторів. Урахування принципів універсального дизайну під час будівництва дитячих ігрових майданчиків забезпечує створення середовища безпеки й поваги.

На всіх етапах процесу розробки дитячого ігрового майданчика необхідно враховувати чотири головні принципи: безпека, відповідність віку, утримання, доступність.

ЗМІСТ

РЕКОМЕНДАЦІЇ	2
ВСТУПНЕ СЛОВО	3
ВСТУП	4
1. Важливість забезпечення доступності та інклюзивності дитячих ігрових майданчиків	5
2. Переваги впровадження доступності та інклюзивності дитячих ігрових майданчиків	7
3. Ключові принципи впровадження доступності та інклюзивності дитячих ігрових майданчиків	8
4. Етапи створення дитячих майданчиків	11
5. Елементи, що забезпечують доступність та інклюзивність дитячих ігрових майданчиків	13
СЛОВНИК ТЕРМІНІВ	23
ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА ТА КОРИСНІ ДЖЕРЕЛА	24
Додаток 1. Анкета «Оцінка рівня доступності дитячого ігрового майданчика»	25
Додаток 2. Особливості кріплення та розміщення каруселі	29
Додаток 3. Особливості кріплення та розміщення гойдалки	30
Додаток 4. Особливості кріплення та розміщення тарзанки	31
Додаток 5. Система відведення талої води	32
УЗАГАЛЬНЕННЯ	33
ПІСЛЯМОВА	34

РЕКОМЕНДАЦІЇ

У Рекомендаціях розкривається значимість забезпечення доступності та інклюзивності дитячих ігрових майданчиків; обґрунтовуються переваги від впровадження їх доступності та інклюзивності; визначаються ключові принципи впровадження та етапи створення дитячих ігрових майданчиків. Значну увагу в Рекомендаціях приділено характеристиці елементів, що забезпечують доступність та інклюзивність дитячих ігрових майданчиків.

Розроблені Рекомендації інформують та надають допомогу в плануванні, проектуванні, монтажі й обслуговуванні громадських дитячих ігрових майданчиків. Мета Рекомендацій – впроваджувати ігрові майданчики, які будуть веселими, розвивальними та безпечними для всіх дітей. Як частина процесу планування, дані Рекомендації допоможуть організаціям, установам, фахівцям у розробці дитячих ігрових майданчиків, що відповідають потребам і можливостям широкого кола користувачів.

Рекомендації щодо впровадження доступності та інклюзивності дитячих майданчиків розроблені за підтримки Фонду імені Фрідріха Еберта

ВСТУПНЕ СЛОВО

«Розбудова інклюзивного суспільства – це тривалий процес, який включає в себе різноманітні форми та інструменти, за допомогою яких привертається увага, а також стверджується поняття інклюзії як базової цінності розвиненого демократичного суспільства, в основі якого лежить ідея рівності.

Представництво Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні висловлює подяку українським партнерам за співпрацю в рамках розробки даних Рекомендацій. Принцип загальної доступності є одним із першочергових у процесі проєктування та вдосконалення будь-яких об'єктів. Ми сподіваємось, що дані Рекомендації стануть у нагоді багатьом експертам та експерткам, а також активним громадянам, що включені у процес впровадження інклюзивного дизайну у дитячий ігровий простір з урахуванням потреб якомога більшого числа жителів українських міст та сел».

Марсель Рьотіг – керівник Представництва Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні

Маргарита Литвин – проєктна координаторка Представництва Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні

«Відомий факт, що діти - майбутнє нації. Дитячі майданчики - це простір, де формується світогляд дитини.

І про те, яким буде цей світогляд, безперечно, повинна турбуватися держава та ті, кому небайдуже.

Інклюзивність - це той феномен, через який можна зрозуміти та сформувати спільне бачення майбутнього для наших дітей.

Наша мета - об'єднати зусилля тих, хто може вплинути на створення вільних від дискримінації дитячих просторів. В першу чергу, це - державні установи, архітектори, виробники, лідери думок, громадські організації, родини.

Ми прагнемо, щоби в селах, ОТГ, дворах спальних районів великих міст з'являлися простори, де всі діти разом могли б гратися, спілкуватися, заводили друзів, фантазувати, творити.»

Олександр Ворона – президент Спілки громадських організацій людей з інвалідністю міста Києва

ВСТУП

Навколишнє середовище здійснює величезний вплив на якість життя кожної людини. Міста, вулиці, будівлі та міська інфраструктура з часом трансформуються та еволюціонують. Об'єкти, призначені для загального користування, мають бути доступними для кожного та не можуть виключати жодного мешканця.

На жаль, у розмовах про доступність часто акцентують на потребах дорослих, а потреби дітей залишаються поза увагою. Діти з інвалідністю гостро відчувають вплив середовища на якість і спосіб їхнього життя. Наявність інвалідності не має тягнути за собою виключення з групи однолітків, які відіграють важливу роль у фізичному та психологічному розвитку дитини. Адже можливість бути частиною соціальної групи – це допомога дітям в розвитку їхніх комунікативних та фізичних навичок, створення можливості для гри або проведення часу з іншими дітьми. Дітям з інвалідністю та членам їхніх сімей від самого початку потрібна можливість ставати частиною спільноти, в якій вони проживають. Турбота про кожного мешканця, створення для нього належних умов – це запорука розвитку успішної, толерантної, згуртованої громади, де цінують кожну людину й визнають її унікальність [11].

Необхідність створення інклюзивного, доступного ігрового дитячого простору визначена в провідних міжнародних та національних нормативно-правових документах.

Стаття 30 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю

«Участь у культурному житті, проведенні дозвілля й відпочинку та заняттях спортом»:

«... держави-учасниці вживають належних заходів... для забезпечення того, щоб діти з інвалідністю мали рівний з іншими дітьми доступ до участі в іграх, у проведенні дозвілля та відпочинку й у спортивних заходах, зокрема заходах у рамках шкільної системи».

Стаття 31 Конвенції ООН про права дитини:

«Держави-учасниці визнають право дитини на відпочинок і дозвілля, право брати участь в іграх і розважальних заходах, що відповідають її віку, та вільно брати участь у культурному житті та займатися мистецтвом.

Держави-учасниці поважають і заохочують право дитини на всебічну участь у культурному і творчому житті та сприяють наданню їй відповідних і рівних можливостей для культурної і творчої діяльності, дозвілля і відпочинку».

1. ВАЖЛИВІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНОСТІ ДИТЯЧИХ ІГРОВИХ МАЙДАНЧИКІВ

В Україні понад 2,7 млн осіб із інвалідністю, з них 163,9 тис. – діти. У Києві мешкають 160 755 людей із інвалідністю, з них 11 420 осіб – діти з інвалідністю (2% від загальної кількості дітей у місті).

Але діти з інвалідністю не живуть у вакуумі; у них є батьки, брати, сестри, бабусі та дідусі, які беруть участь у їхньому повсякденному житті. Інвалідність позначається на тому, як діти та їхні сім'ї ходять до школи, на роботу й навіть проводять день у парку [11].

Загалом архітектурної доступності й соціальної інклюзії потребують понад 36% населення.

Доступні та інклюзивні дитячі майданчики потрібні:

- дітям без інвалідності;
- дітям із інвалідністю;
- дітям із соціальними та емоційними труднощами;
- членам родини, які супроводжують дитину: братам і сестрам, батькам, бабусям, дідусям тощо;
- спільноті – друзям, вихователям, учителям тощо;
- дорослим людям із інвалідністю.

Чимало осіб із інвалідністю справили значний вплив на розвиток мистецтва, науки та суспільства загалом. Наприклад, сер Стівен Гокінг, видатний фізик-космолог, на честь якого назване окреме явище у фізиці – випромінювання Гокінга; лірико-драматичний тенор Андреа Бочеллі, італійський оперний співак, який утратив зір у віці 12 років; Франклін Рузвельт, 32-й президент США, єдиний президент, який обирався більш ніж на два терміни.

Чимало успішних людей з інвалідністю є й в Україні – переможці параолімпійських ігор, міжнародних творчих змагань, науковці, успішні власники бізнесів та громадські активісти. Обов'язок держави – створити рівні та гідні умови життя й розвитку потенціалу кожного її громадянина [4].

Доступний дитячий ігровий майданчик: що це означає?

Доступний дитячий майданчик – це ігровий простір, де створені комфортні розвивальні умови для дітей із різними здібностями й можливостями; це простір, де діти з інвалідністю й діти без інвалідності можуть гратися разом, пізнавати світ і знаходити друзів [8].

Доступний дитячий майданчик – це простір, у який кожен може потрапити; у призначених для ігор місцях можуть взаємодіяти й розважатися всі, включно з батьками, бабусями, дідусями та членами громади.

Для гармонійного фізичного, соціального та емоційного розвитку дитини їй необхідні регулярні ігри та фізичні вправи. Доступні ігрові приміщення, призначені для всіх дітей, забезпечують доступ до занять з фізичного виховання та рекреаційних ігор [8].

Парки та елементи обладнання дитячих майданчиків не повинні обмежувати чи відокремлювати дітей. У цих місцях діти можуть об'єднуватися і вчитися одне в

одного. Доступні ігрові майданчики заохочують гру, що закладає підвалини взаєморозуміння, дружби та справжнього почуття згуртованості.

Доступний та інклюзивний дитячий майданчик – це **не майданчик для дітей з інвалідністю!**

Створення окремих дитячих майданчиків «для дітей з інвалідністю» та «для дітей без інвалідності» – це не інклюзія, не допомога у залученні до суспільного життя, а навпаки максимальне виключення дитини з життя громади та роз'єднання людей замість їх згуртування.

2. ПЕРЕВАГИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНОСТІ ДИТЯЧИХ ІГРОВИХ МАЙДАНЧИКІВ

Гра забезпечує умови для розвитку інтелектуальних, соціальних, фізичних і сенсорних здібностей. Дітям необхідно створити рівні можливості для навчання й розвитку під час пересування простором, маніпулювання предметами та взаємодії з іншими.

Коли діти граються, вони:

- зміцнюють власний організм, знижують рівень стресу та покращують загальний стан здоров'я;
- вчаться ухвалювати рішення, експериментувати, генерувати ідеї, відпрацьовувати навички, рольові ігри, творити й винаходити;
- формують соціальні навички під час взаємодії зі своїми однолітками та дорослими;
- засвоюють цінні уроки про світ, зокрема про унікальність та різноманітність людей;
- формують навички, пов'язані з толерантністю та прийняттям [8].

Створення доступних дитячих майданчиків приносить користь не лише дітям. Такі майданчики уможливають участь в іграх **батьків, родичів та вихователів**, які також можуть мати інвалідність. Крім того, людям, у яких є тимчасові захворювання чи обмеження на кшталт переламів кісток, наслідків хірургічних операцій тощо, буде легше дістатися до доступного дитячого майданчика та проводити там час із дитиною. Літнім людям, які відчувають скутість

і обмежені в рухах через артрит, також легше гратися з онуками на доступному дитячому майданчику. Виважено спроектована, доступна, міцна ігрова конструкція дасть батькам чи опікунам з інвалідністю змогу отримати доступ до різних частин майданчика [10].

Доступні ігрові дитячі майданчики створюють важливу цінність **для мешканців громади**. Вони часто є місцями зібрань у мікрорайоні й таким чином об'єднують дітей, батьків та сусідів. Ці майданчики дають можливість грати разом дітям з різними здібностями [10].

Доступні та інклюзивні ігрові дитячі майданчики – це визнання кожної дитини та її сім'ї в громаді й повага до них, створення гідних умов для дозвілля кожного мешканця.

3. КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНОСТІ ДИТЯЧИХ ІГРОВИХ МАЙДАНЧИКІВ

На всіх етапах процесу розробки дитячого ігрового майданчика необхідно враховувати чотири головні принципи [9]:

1. Безпека

Питання безпеки мають бути найвищим пріоритетом у процесі планування та створення дитячого ігрового майданчика. Необхідно мінімізувати ризики травмування дітей чи дорослих. Елементи конструкцій слід спроектувати окремо задля уникнення «дрібного» травмування – подряпин, порізів та інших неприємностей. Для цього на окремих етапах будівництва майданчика за його спорудженням має наглядати безпосередньо автор проекту.

За даними Комісії з безпеки споживчих товарів США, майже 70% із понад 200 000 травм, пов'язаних із обладнанням дитячих майданчиків, щороку спричинені падіннями на покриття майданчика. Для зменшення кількості травм унаслідок падінь важливо встановлювати захисне покриття та створювати належні зони використання ігрового обладнання під елементами дитячих майданчиків і навколо них [9].

2. Відповідність віку

У процесі планування дитячих майданчиків важливо визначити вік їх користувачів. Загальнодоступні дитячі майданчики, як правило, призначені для дітей віком від 2 до 12 років. Діти дошкільного віку (2–6 років) та шкільного віку (6–12 років) відрізняються не тільки за

показниками фізичного розвитку та здібностями, але й за видами діяльності, гри та соціальними навичками. Тож діти віком 2–6 років не будуть у безпеці на майданчику, призначеному для дітей віком 6–12 років. У процесі проектування майданчиків ці небезпеки усуваються шляхом визначення обладнання, яке відповідає віку, антропометричним характеристикам користувачів, виділення на майданчику кількох зон і типів елементів.

3. Утримання

Утримання в належному стані та постійне обслуговування необхідне впродовж всього часу експлуатації дитячих ігрових майданчиків. Якщо комплексні консультації з особами з інвалідністю та без неї (людьми з різними можливостями) є ключем до розробки ефективного дизайну дитячого майданчика, то рутинне та профілактичне обслуговування вузлів і елементів конструкцій є ключем до його робочого стану. Потрібно розробити комплексну програму утримання дитячого майданчика. Як правило, все обладнання потребує регламентних робіт із перевірки міцності вузлів, наявності тріщин і недопущення втрати стійкості конструкцією в цілому, а також відстеження появи інших чинників, які не відповідають потребам користувачів або можуть спричинити травми [9].

4. Доступність

Відповідно до провідних міжнародних і вітчизняних нормативно-правових актів, люди та діти з інвалідністю мають такі самі рівні права на дозвілля, як і люди без інвалідності. Всі діти потребують ігор. Різноманітні ігрові можливості є запорукою якісного ігрового досвіду та інтеграції між дітьми. Доступний ігровий досвід забезпечує дитині різноманітність фізичного та соціального середовища, а також можливість робити вибір, приймати виклики, вчитися й отримувати задоволення.

За визначенням, доступний дитячий майданчик – це територія, де створено безперешкодний архітектурний доступ для користувачів з різними здібностями та можливостями та надано вичерпний спектр ігрових можливостей.

Таблиця 1

	Принцип універсального дизайну	Пояснення
1	Рівність та доступність використання	Дизайн корисний та придатний до використання людьми з різними можливостями
2	Гнучкість використання	Дизайн охоплює широкий спектр індивідуальних уподобань та можливостей
3	Простота й інтуїтивність використання	Дизайн зрозумілий у використанні незалежно від досвіду, знань, мовних навичок або поточного рівня концентрації
4	Доступно викладена інформація	Дизайн ефективно передає користувачеві необхідну інформацію, незалежно від умов навколишнього середовища або сенсорних здібностей користувача
5	Терпимість до помилок	Дизайн мінімізує небезпеку та несприятливі наслідки аварій, пошкоджень або ненавмисних дій
6	Малі фізичні зусилля	Дизайн можна використовувати ефективно та зручно з мінімальним зусиллями
7	Наявність необхідного розміру, місця, простору	Для забезпечення підходу, досяжності, маніпулювання та використання передбачені відповідні розміри та простір незалежно від розміру тіла, пози чи мобільності користувача

Під час планування й будівництва дитячих ігрових майданчиків важливо зосереджуватися на принципах універсального дизайну.

Термін «універсальний дизайн» запропонований архітектором Рональдом Мейсом і визначається як «принцип дизайну просторів, предметів, інформації, повідомлень та політики, який дає змогу скористатися ними найширшому колу людей у найрізноманітніших ситуаціях та не передбачає створення окремих або спеціальних можливостей для такого користування» [1].

Універсальний дизайн охоплює 7 принципів, розроблених робочою групою архітекторів, дизайнерів, інженерів та дослідників як керівні засади проєкування для різних сфер дизайну, зокрема дизайну середовища, продукту та інформації [1]. Стислий опис принципів наведено в Таблиці 1.

Коли дитячий ігровий простір розробляється з урахуванням принципів універсального дизайну, то всі сторони, що взаємодіють на ньому, знайдуть у ньому користь. Коли конструкція, обладнання та елементи підібрані з урахуванням різноманітних потреб розвитку дітей і дорослих, які їх супроводжують, утілений проєкт є доступним та інклюзивним.

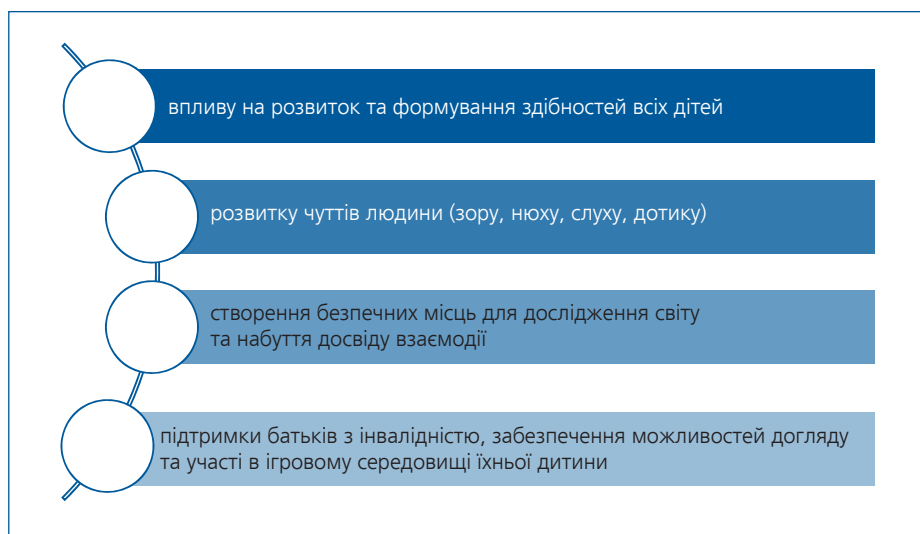
Експертна група Playcore, що сприяє розвитку громад, адаптувала принципи універсального дизайну до розробки та планування дитячих ігрових майданчиків [39].

Дитячі ігрові простори, засновані на принципах універсального дизайну, є всеосяжними та пропонують широкий вибір фізичних і творчих можливостей для гри. Вони цілеспрямовано розроблені так, щоб діти з різними здібностями та фізичними можливостями могли грати разом і займатися одними й тими самими видами діяльності.

7 принципів забезпечення доступності та інклюзивності в дизайні дитячих ігрових майданчиків

	Принцип	Його зміст	Підтримка / вплив на інклюзію
1	Справедливість	Ігрове середовище створює рівні можливості використання простору для всіх відвідувачів; воно сприяє спілкуванню між представниками різних поколінь, оскільки заохочує до гри людей з різними можливостями й здібностями, різного віку	Справедливе ігрове середовище сприяє соціальній рівності, дає змогу дітям і дорослим брати соціальну та фізичну участь у важливій для людини ігровій діяльності
2	Включеність	Простір забезпечує гнучкість використання та передбачає право кожного відвідувача на гру завдяки врахуванню потреб та можливостей широкого кола людей	Гнучке ігрове середовище враховує різноманітні здібності та можливості людей, заохочує їх брати повноцінну участь у грі та об'єднує спільноти
3	Зрозумілість	Дизайн є зрозумілим та передбачає логічність, інтуїтивність використання, даючи змогу через гру досягати успіху й набувати впевненості	Доступне та зрозуміле ігрове середовище дає користувачам змогу, незалежно від віку та можливостей, досліджувати й демонструвати власні здібності, долати випробування та досягати успіхів
4	Самостійність	Дизайн дає користувачам змогу ефективно та максимально самостійно досліджувати, взаємодіяти й брати участь у чуттєво насиченій грі	Надання інформації про те, «як взаємодіяти», «куди рухатися» та «що робити», заохочує до максимально самостійного пересування, а також взаємодії на дитячому майданчику, сприяє зміцненню впевненості в собі та підвищенню самооцінки
5	Безпека	Ігрове середовище відповідає чинним стандартам безпеки, сприяє особистісному зростанню та розвитку завдяки створенню умов для емоційної безпеки	Забезпечення техніки безпеки на ігровому майданчику створює безпечне емоційне, соціальне та фізичне середовище й дає дітям змогу досліджувати, розвивати навички та навчатися через гру
6	Активність	Доступне ігрове середовище може бути ефективним інструментом заохочення дітей до корисної фізичної активності з акцентом на соціальній участі та взаємодії	Правильно спроектоване ігрове середовище підтримує активні ігри, сприяючи покращенню здоров'я та благополуччя населення, й забезпечує дітям змогу насолоджуватися фізичною активністю відповідно до їхніх можливостей
7	Зручність	Ігрове середовище має бути комфортним для людей із різними сенсорними потребами, розмірами тіла, мобільністю, особливостями сприйняття тощо; необхідно передбачити доступний маршрут до ігрового майданчика	Ігрове середовище, у якому враховано різноманітність людських здібностей та можливостей, створює комфортні умови для перебування й заохочує відвідувачів проводити там більше часу та приходити частіше

Дитячі ігрові майданчики, засновані на принципах універсального дизайну, призначені для:

4. ЕТАПИ СТВОРЕННЯ ДИТЯЧИХ МАЙДАНЧИКІВ

ПЛАНУВАННЯ

Збір інформації

Інформацію, що стосується проєкту дитячого майданчика, можна отримати з багатьох джерел, зокрема наявних документів та досліджень, міжнародного досвіду, матеріалів громадських слухань, опитувань, дитячих проєктів, рекомендацій фахівців [9].

Дослухайтеся до батьків. Розмова з батьками дітей з інвалідністю дуже важлива, адже вони спостерігають за дорослішанням своїх дітей та опікуються покращенням їхнього життя. Їхня експертиза та досвід будуть надзвичайно цінними під час планування дитячого майданчика.

Бюджет

Перший крок у процесі планування дитячих майданчиків часто передбачає визначення бюджету або максимальної вартості проєкту. Якщо витрати на розробку перевищують бюджет, краще запланувати поетапне впровадження проєкту протягом кількох років, а не зменшувати розміри майданчика.

Визначаючи бюджет проєкту, найефективніше ухвалювати рішення на основі витрат на життєвий цикл дитячого майданчика. Для цього потрібно вивчити всі витрати, які можуть виникнути протягом експлуатації дитячого ігрового майданчика, тобто крім видатків на проєктування, придбання та встановлення обладнання – також витрати на огляд, обслуговування та ремонт ігрових елементів і покриттів. Успішний формат будівництва дитячих ігрових майданчиків – соціальне партнерство між представниками виконавчої влади, громадським сектором та бізнес-організаціями. У США, наприклад, дитячі майданчики споруджуються коштом благодійних організацій (Rotary Club тощо). Вартість будівництва інколи сягає 1 млн доларів (зазвичай 500–600 тис.), а експлуатаційні витрати покладені на громаду.

Час проєкту

На графік будівництва дитячого майданчика можуть впливати такі чинники, як погода, труднощі з вироб-

ництвом та доставкою обладнання чи проблеми на будівництві. Початковий графік, можливо, доведеться коригувати з урахуванням змінних умов [9].

Утримання

Комплексна програма технічного обслуговування має передбачати регулярні огляди, процедури ремонту або заміни деталей, що ламаються, зношуються чи піддаються вандалізму, очистку від снігу чи підмітання поверхні, а також вивезення сміття та скла. Крім того, серед щорічних процедур оновлення дитячих майданчиків – додавання покривного матеріалу, фарбувальні роботи та завершення капітального ремонту.

Під час планування слід урахувати, що деякі конструкції дитячих майданчиків, порівняно з іншими, тягнуть за собою вищі витрати на обслуговування. Наприклад, дерев'яна конструкція потребуватиме більшої уваги, ніж металева. Аналогічно сипкі матеріали для покриття (тирса, пісок, відсів) потребуватимуть протягом усього терміну експлуатації значно більших зусиль із технічного обслуговування, ніж універсальні матеріали (гумові килимки, залита гума або композитне наплавлення). Команда проєкту має враховувати майбутні витрати на технічне обслуговування в рамках життєвого циклу дитячого майданчика [9].

ПРОЄКТУВАННЯ

Аналіз місця забудови

На місці забудови необхідно проаналізувати природні та штучні естетичні елементи, які можуть вплинути на дитячий майданчик. Основну увагу слід приділити впливу ділянки та оточення на дитячий майданчик, а також впливу дитячого майданчика на територію та околиці.

Ключовий момент на цьому етапі – збір відповідних даних та інформації про ті елементи, які впливають на майданчик або на які вплине він.

- Елементи середовища: стан ґрунтів та геологія; дренаж та водостік; топографія та нахил земельної ділянки; рослинність тощо (детальніше – ДБН В.2.1-10-2018 «Основи та фундаменти будівель та споруд», Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій).

- Техногенні елементи: комунальні послуги, дороги, будівлі, сусідні території та їхнє призначення, доступність і методи транспортування або інші чинники, що можуть вплинути на дитячий майданчик і його використання. Як правило, дитячий майданчик не слід розміщувати над або під інженерними лініями. Однак може виникнути необхідність у розташуванні поблизу майданчика певних комунікацій – наприклад, водопроводів для питних фонтанів, дренажних ліній, електричних ліній, якщо потрібна електроенергія (детальніше – ДБН В.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України).

Потрібно враховувати призначення сусідніх територій, оскільки вони можуть виступити джерелом шуму, руху транспорту, дренажу, небезпечних умов та візуального забруднення. Аналіз наявних транспортних схем також допоможе визначити, як користувачі дістануться до запропонованого місця, де зможуть зручно припаркувати авто, а також окреслити інші можливі проблеми з безпекою.

- Небезпечні умови: визначаючи місце розташування дитячого майданчика, необхідно врахувати широкий спектр небезпечних, шкідливих умов. Головне питання – це видимість та безпека користувача.

Потенційно небезпечні зламані гілки дерев та колючі чагарники; у вітряну погоду гілля може травмувати дітей.

Дитячий майданчик не слід розташовувати занадто близько до проїжджої частини, магістралей та інших ділянок дорожнього руху. Важливо мінімізувати необхідність переходити до дитячого майданчика нерегульованими пішохідними переходами. Небезпеку становлять також трамвайні або залізничні колії.

Небезпечну ситуацію можуть створити ставки, струмки та водостічні ринви. Розташовуючи дитячий майданчик біля водойми, задля безпеки дітей доведеться здійснити захист берегової лінії. Обмежувальні огорожі слід будувати таким чином, щоб діти ненавмисно не впали в струмок чи ставок, не втратили рівноваги на крутому схилі, не опинилися на ділянках із отруйною рослинністю на кшталт кропиви або отруйного плюща.

Залежно від створених умов на дитячий майданчик впливатимуть також розташовані поруч інші об'єкти рекреаційного використання. Наприклад, необгороджене футбольне чи баскетбольне поле занадто близько до дитячого майданчика обумовлює ризик травмування користувачів і відвідувачів дитячої зони

м'ячем. З іншого боку, огорожене футбольне чи баскетбольне поле, захищене від вильоту м'яча, створює сприятливі умови для комунікації дітей, спонукає їх до занять спортом тощо.

Європейські стандарти рекомендують встановлювати тривожну кнопку з відеокамерою для термінового виклику медиків або працівників поліції.

Зовнішній вигляд

Хоча зовнішній вигляд та привабливість є суб'єктивними поняттями, під час проєктування дитячого майданчика слід враховувати низку естетичних елементів, зокрема колір, фактуру, розмір та пропорції.

Вибір яскравих кольорів для обладнання дитячих майданчиків важливіший для дітей дошкільного віку, ніж для старших дітей. Хоча яскраві кольори можуть суперечити природньому навколишньому середовищу парків, одна з цілей обладнання дитячих майданчиків – забезпечити дітям стимулюючі та веселі враження.

Пропорції дитячого майданчика також важливі. Розміри й кількість ігрових елементів мають бути пропорційні площі, доступній для майданчика, та іншим спорудам відпочинку, запланованим у цьому місці.

Слід пам'ятати, що рекреаційний досвід користувачів дитячих майданчиків можуть погіршувати такі джерела шуму, як залізничні колії, автомобільні магістралі, важка техніка та заводи [9].

У кожному разі рішення щодо дитячого майданчика громада має ухвалювати із залученням людей із інвалідністю, членів їхніх родин та дітей як безпосередніх користувачів цього простору.

5. ЕЛЕМЕНТИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ДОСТУПНІСТЬ ТА ІНКЛЮЗИВНІСТЬ ДИТЯЧИХ ІГРОВИХ МАЙДАНЧИКІВ

Ігровий простір може містити такі елементи:

- доступні маршрути та шляхи до дитячого ігрового майданчика;
- достатній простір для користувачів, які пересуваються за допомогою колісного крісла, для доступу та маневрування навколо елементів і обладнання дитячого майданчика;
- гладенька, рівна, амортизуюча поверхня, що забезпечує доступ до ігрового обладнання з мінімальними зусиллями;
- можливості для фізичних ігор / вправ із мінімальною небезпекою травмування;
- доступні зручності – лавки різної висоти та розміру з урахуванням потреб усіх користувачів;
- ігровий простір в окремих «тихіших» зонах на території дитячого майданчика, який дає змогу отримати ігровий досвід у безпечній для дитини обстановці [8].

ЗОНУВАННЯ ТА МАРШРУТИЗАЦІЯ

Після створення плану дитячого майданчика і його загальної концепції необхідно спланувати ігрову зону та маршрути для пересування територією. Ці зони та маршрути мають бути логічно розміщені таким чином, щоб кожен, незалежно від фізичних чи розумових здібностей, міг орієнтуватися на майданчику.

Недоцільно ділити територію відповідно до різних здібностей дітей. Це створить не інклюзивний ігровий майданчик, а такий простір, де діти з різними здібностями будуть відокремлені одне від одного [15].

ЗОНИ ДЛЯ СИДІННЯ

Необхідно передбачити місця для сидіння дорослих, які супроводжують дитину, – зручні, з гарним оглядом майданчика, досить близько від ігрової зони, щоб, за потреби, втрутитися у випадку небезпечної ситуації [9]. Такі місця дадуть змогу дорослим, які супроводжують дитину, відпочити, коли діти граються самостійно (детальніше – ДБН В.2.2-9-2018 «Громадські будинки та споруди. Основні положення»).

ЗАХИСТ ВІД СОНЦЯ

Завдяки дитячим ігровим майданчикам діти мають змогу перебувати на вулиці та насолоджуватися свіжим повітрям і сонцем. Гра на вулиці – це чудова можливість для дітей займатися фізичними вправами та спілкуватися з однолітками. Але перебування під відкритим небом тягне за собою й певні небезпеки – перегрівання, отримання сонячних і теплових опіків.

Безпека на дитячому майданчику охоплює кілька конкретних аспектів, а саме – захист дітей від:

- сонячних опіків. Тому дуже важливо передбачити місця, захищені від дії прямих сонячних променів, як для дітей, так і для дорослих, які їх супроводжують;
- опіків через контакт із нагрітою поверхнею обладнання дитячого майданчика. Обладнання дитячих майданчиків, особливо темного кольору, може нагріватися від сонця й високих температур повітря та потенційно спричиняти в дітей важкі травми, включно з опіками II ступеня. Важливо добирати обладнання з матеріалу, що не дуже нагрівається під дією сонячних променів, або ж встановлювати його в затінку;
- теплового удару.

Захист від сонця на дитячому майданчику можна забезпечити за рахунок:

- тіні від дерев, що ростуть на території майданчика чи поруч. Однак важливо пам'ятати, що дерева можуть становити потенційну небезпеку для життя й здоров'я користувачів. Тому необхідно регулярно контролювати стан рослинності на території дитячого майданчика й доглядати за нею;
- тінєвих конструкцій. Вони можуть бути виготовлені з різних матеріалів, зокрема з пластмаси, тканини та інших матеріалів, що забезпечують високий рівень вентиляції;
- встановлення термометрів біля місць для сидіння батьків або осіб, які супроводжують дитину;
- зони для охолодження, що може містити фонтан із водою та територію з густим затінком [30].

ПОКРИТТЯ

Відповідно до ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій» (пункт 6.8.4) для запобігання травмам унаслідок падіння дитячі ігрові майданчики обладнують ударопоглинальним покриттям. На майданчику м'які види покриття (піщане, ущільнене піщане на ґрунтовій основі або гравійній крихті, м'яке гумове або м'яке синтетичне) слід передбачати у місцях розміщення ігрового обладнання та інших зонах, де можливе падіння дітей. На місцях встановлення лав треба облаштовувати тверді види покриття. У разі трав'яного покриття майданчиків необхідно передбачати пішохідні доріжки до ігрового обладнання з твердим, м'яким або комбінованим видами покриття.

Покриття – важливий пункт у процесі проектування дитячого ігрового майданчика. Безпечне покриття характеризується високим ступенем ударопоглинальних властивостей. Безпечний матеріал покриття може зменшити та унеможливити більшість травм, спричинених падінням. Безпосередньо під обладнанням дитячих майданчиків у жодному разі не можна класти бетон, асфальт чи інші тверді поверхні. Газон та ґрунт не вважаються захисними покриттями, оскільки екологічні чинники можуть зменшити їхню амортизувальну ефективність.

Однак, обираючи покриття дитячого ігрового майданчика, слід подбати про потреби й можливості всіх дітей. Наприклад, деревна тирса може здаватися найкращим вибором, але колесо інвалідного візка легко в ній застрягає. Тож, визначаючи вид покриття, варто врахувати всі його переваги й недоліки.

Основа доступного дитячого ігрового майданчика повинна бути твердою, інакше колісне крісло, дитячі візочки та милиці можуть у ній застрягати [16].

ПЕРИМЕТР

Територія дитячого ігрового майданчика має бути загороджена. Це завадить дітям виходити за межі майданчика чи вибігати на дорогу. Бажано, щоб загородження було шумопоглинальним. Також закритий периметр має важливий заспокійливий вплив, дає дітям змогу почуватися в безпеці [17].

СХЕМА ТЕРИТОРІЇ

Перед входом на майданчик варто розмістити зрозумілу схему його території. Завдяки їй користувачі зможуть завчасно спланувати перебування й визначити цікаві для них ігрові елементи; вибрати бажану зону, що передбачає активний соціальний контакт із іншими чи спокійну гру.

Завчасне ознайомлення зі схемою розташування ігрових елементів допоможе користувачам почуватися впевненіше й спокійніше.

Схема території ігрового майданчика має містити:

1. визначення й маркування ігрових просторів та елементів;
2. зонування ігрового майданчика;
3. переходи між зонами дитячого майданчика та, в разі потреби, зазначення доступного маршруту [17].

СЕНСОРНІ ЕЛЕМЕНТИ

Сенсорні елементи є важливим ігровим компонентом для всіх дітей. Зазвичай до них належать:

- звукові та музичні елементи, наприклад трубки для розмови або «падаюча вода»;
- елементи різної текстури та форми;
- пересувні елементи (компоненти для переміщення на кшталт кружечків, кубиків);
- розмаїття кольорів, візерунків та світла.

«ЗОНИ УСАМІТНЕННЯ» – МІСЦЯ СПОКОЮ

Користувачі дитячого ігрового майданчика іноді потребують автономної, самостійної гри. Корисним елементом майданчика стануть «місця спокою», де дитина зможе заспокоїтися, відпочити, побути на самоті.

Важливо, щоб «зони усамітнення» були:

- розміщені біля доступної доріжки, яка не повністю відокремлена, але певною мірою ізольована від ігрових елементів та просторів, що передбачають активні й галасливі ігри;
- розміщені в безпечній зоні, що видима для дорослих, які супроводжують дитину, але разом із тим дає дітям змогу почуватися самостійними;
- оздоблені з використанням нейтральних кольорів, які справляють заспокійливий вплив;
- обладнані різноманітними заспокійливими сенсорними елементами дизайну на кшталт візуальних деталей, звукових та музичних елементів, що забезпечують мінімальну стимуляцію та дають дитині змогу відпочити й заспокоїтися;
- доповнені схемами навігації до самого простору та всередині нього [17].

ОБЛАДНАННЯ ТА ІГРОВІ ЕЛЕМЕНТИ

Гра передбачає широкий спектр діяльності. Проектуючи дитячий ігровий простір, важливо запланувати таке обладнання та конфігурації ігрового простору [8]:

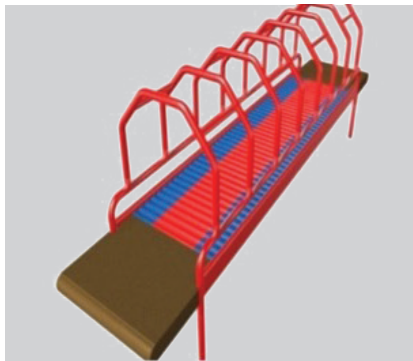
Тунелі

Гойдалки

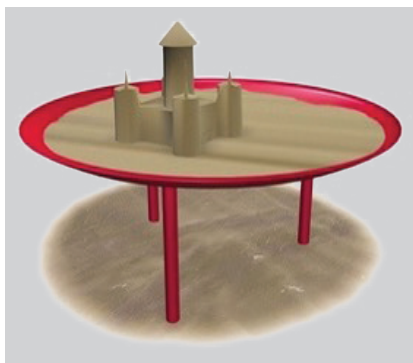
Роликові столи

Лазалки

Надземні
пісочниці

Тактильні
елементи

Турніки-бруси

Компоненти з
написами
шрифтом
Брайля й
тактильною
графікою

Сенсорні столи

Тарзанки

Гірки

Каруселі,
доступні для
дітей, які вико-
ристовують
колісне крісло

Каруселі

Батути назем-
ного рівня

Тунелі

Ігрова поверхня тунелю має розташовуватися на рівні землі. Для зручного в'їзду в тунель підлога має бути пласкою, на в'їзді – пандус.

За рекомендаціями (BS 8300-2:2018 Design of an accessible and inclusive built environment), розміри перерізу тунелю мають становити не менш ніж 1,2х1,2 м. Тунель має бути переривчастим для можливості виходу з нього без розвороту.

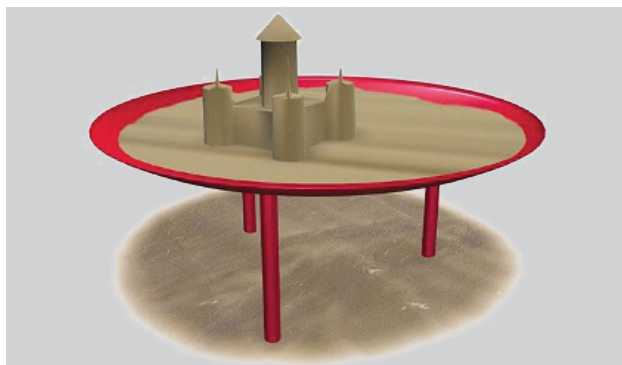
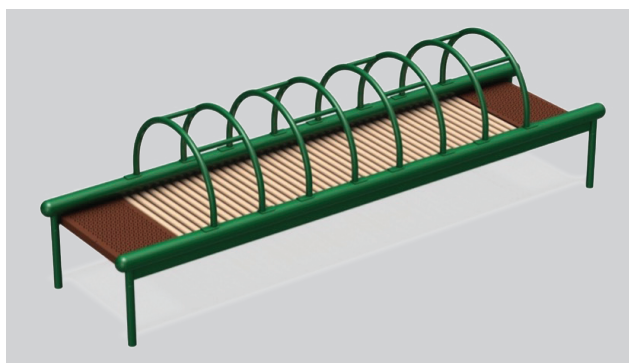
При цьому слід стежити за тим, щоб у разі використання колісного крісла його виступаючі жорсткі деталі не подряпали інших дітей.

Роликові столи

Захопливий рукохід розвиває силу та координацію рухів верхньої частини тулуба, виконує функції масажу спини. Перебираючи руками горішні дуги, дитина переміщує корпус в положенні лежачи на спині, перекочуючись роликами.

Технічні характеристики: за рекомендаціями (BS 8300-2:2018 Design of an accessible and inclusive built environment), раму й ролики слід виготовляти зі сталі з товстим вініловим покриттям. Висота від рівня основи до рівня роликів становить 0,4 м. Ширина конвеєра стола – 0,8 м.

Усі підшипники мають бути сховані всередину ролика. Опори підшипників мають витримувати навантаження не менш ніж 100 кг. Ручки-дуги мають бути вкриті спіненим поліетиленом від 50 мм завтовшки, щоб запобігти травмам щелепи.

Надземні пісочниці

За рекомендаціями (Architectural and Transportation Barriers Compliance Board), основа під конструкцією – м'які гумові матеріали: дво-тришарові плити з пресованої крихти завтовшки до 60 мм. Для укладання можна використовувати спеціальні монтажні клеї. М'які плитки з гумової крихти найчастіше з'єднуються, як ламінат, тому їх можна укласти практично на будь-яку основу дитячого майданчика. Пориста поверхня покриття добре зафарбовується поліуретановими фарбами, але для того, щоб нанести малюнок, гуму необхідно ретельно висушити. Найкраще наносити фарбу у вигляді аерозолі за укладеним на поверхню шаблоном чи трафаретом.

Деталі пісочниці, до яких торкаються діти, покриваються шаром м'якого вінілу, що захищає сталь від іржі, а дитячі руки – від високих і низьких температур, а також пом'якшує можливі удари.

Металеві шурупи обов'язково занурюють у заглиблення, щоб дитина не могла зачепитися, подряпатися чи порвати одяг.

Усі металеві елементи виробу покриваються поліуретановою порошковою фарбою з подальшим запіканням, також використовується вологостійка фанера, покрита стійкою до механічних та атмосферних впливів фарбою.

Технічні характеристики: висота змінна (адже в основі завжди буде насипаний чи відвалений пісок), але не менш ніж 0,60 м від змінного рівня основи. Діаметр – 1,5 м, якщо планується одночасна гра 3–4 дітей. Опори слід виготовляти з металевої труби круглого перерізу зі стінками не менш ніж 4 мм завтовшки. Окремо слід обрахувати втрату стійкості в разі наявності великої маси піску на стільниці.

Турніки-бруси

Динамічний тренажер, доступний для колісного крісла. Він має протиковзальне покриття, подвійні паралельні горизонтальні поручні, встановлені на вертикальних стійках, регульованих за висотою й шириною. Усі частини знімні. Призначений для дітей і дорослих – для тренування й навчання ходьби. Має рампу для входу / в'їзду на інвалідному візку.

За рекомендаціями (BS 8300-2:2018 Design of an accessible and inclusive built environment), у плоскому положенні тренажер може використовуватися як паралельні бруси, їх висота регулюється від 65 до 96 см. Можливі положення тренажера: паралельні бруси; підняте положення.

Сенсорні столи

Це рамки з обмежувачами, у яких у горизонтальній площині можна маніпулювати окремими елементами. Кожен елемент є частинкою загального пазлу. В основі, під елементами, має бути перфорована структура, крізь яку вільно видалятимуться зайві сторонні предмети. Горизонтальна площа із цими елементами має бути розміщена на рівні, зручному для людини в колісному кріслі.

Технічні характеристики: за рекомендаціями (BS 8300-2:2018 Design of an accessible and inclusive built environment), висота має становити не менш ніж 0,60 м від рівня основи; горизонтальні розміри – 2х1,5 м для одночасної участі 4–5 дітей. Опори мають бути виготовлені з металевої труби круглого перерізу зі стінками не менш ніж 4 мм завтовшки. Товщина стільниці – 40 мм. Стільниця має бути виготовлена з водостійкої (не вологостійкої) фанери.

Гірки та спуски

Подвійні гірки дають змогу дорослим, які супроводжують дитину, за потреби підтримувати її на спуску.

Доступні гірки, згідно з рекомендаціями (Architectural and Transportation Barriers Compliance Board), ширші внизу, щоб дитині легше було піднятися на ноги або, в разі потреби, пересісти в колісне крісло.

Щоб допомогти дитині піднятися на ігровий елемент, рекомендовано встановити поручні з обох боків сходів.

Роликові гірки – одна з інновацій на дитячих ігрових майданчиках; вони м'якші на спуску.

За рекомендаціями (BS 8300-2:2018 Design of an accessible and inclusive built environment), на верхній майданчик має вести пандус для колісного крісла.

Карусель наземного рівня

Карусель доступна для дітей, які використовують колісне крісло. Основним елементом каруселі є платформа, на якій може розміститися колісне крісло, розташована на одному рівні з основним ігровим майданчиком. У цьому випадку застосовується принцип автомагістралі, яка переходить у мостову конструкцію і прямує далі. Міст з'єднується із автомагістраллю настільки незначним швом, що водій заледве відчуває, як проїжджає його. Так само й дитина, в'їжджаючи на карусель, має взагалі не відчувати шва підшипника. Детальніше про особливості кріплення та розміщення каруселі див. у Додатку 2.

Карусель із пластику

Ігровий елемент з товстого, якісного поліетилену витримує великі навантаження і набагато довше не втрачає яскравого кольору під впливом сонячних променів, не боїться подряпин і ударів. Поліетиленові панелі типу Polystone Play-Tec виробництва компанії Rochling Engineering Plastics представлені в 24 варіантах кольору. Однорідні кольорові панелі з поліетилену (ПЕ-300). Подряпини на них майже невидимі. Вони водонепроникні, не набухають і не розшаровуються, немає ризику заноз. Панелі мають спеціальну УФ-стабілізацію, не вицвітають і не вимагають щорічного фарбування. Поліетилен є найкращим вибором там, де раніше використовувалися лаковані або лесировані багат шарові дерев'яні панелі або панелі МДФ. З полімерів можна відливати різні елементи, набагато більші за стандартні розміри, таким чином зменшуючи кількість швів. Більші розміри кожної деталі надають ігровим комплексам додаткову міцність.

Гойдалки

Навколо гойдалок необхідно створити кордон безпеки, за допомогою кольору, фактури матеріалу поверхні чи невеликої огорожі по периметру захистивши дітей від травмування у випадку несподіваного наближення до них. За рекомендаціями (BS 8300-2:2018 Design of an accessible and inclusive built environment), гойдалки мають розміщуватися на відстані мінімум 1,5 м одна від одної.

За наявності гойдалок різних розмірів діти різного віку мають змогу гойдатися одночасно.

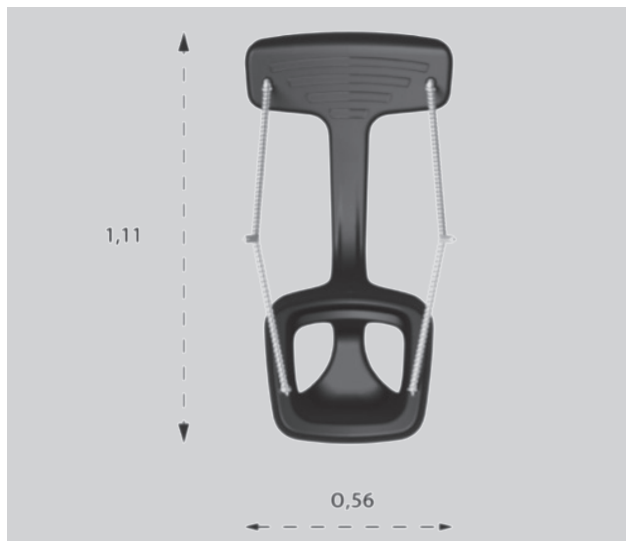
Широкий спектр гойдалок може задовольнити різні потреби користувачів майданчика:

- гойдалки з сидіннями забезпечують безпечне катання, дитина може зафіксуватися на них у зручному положенні;
- гойдалки на платформі дають можливість дитині, яка пересувається на колісному кріслі, без пересадки насолоджуватися катанням. Детальніше – в Додатку 3;
- Спільні гойдалки дають змогу дитині гойдатися разом із дорослим. Для такого обладнання потрібна зона розміром 7×10 м. Зручне крісло-гойдалка заохочує батьків брати участь у грі, що підтримує емоційний зв'язок між поколіннями. Адаптивне сидіння забезпечує додаткову підтримку для дітей із різними здібностями.

У гойдалці максимально поєднуються принципи якості, функціональності й комфорту. Це обладнання корисне для тренувань та активного відпочинку дітей і дорослих.

Гойдалки повинні мати міцну антивандальну конструкцію зі сталі. Вінілове покриття надійно захищає від корозії. Стійкість конструкції досягається за допомогою бетонування опор у ґрунті. Дерев'яні елементи необхідно щорічно обробляти захисними речовинами.

За рекомендаціями (Architectural and Transportation Barriers Compliance Board), гойдалки для колісного крісла замість сидіння оснащені платформою, яка повинна витримати сукупну вагу крісла й людини в ньому. При цьому вузли підвісу повинні мати достатній

запас міцності, щоб витримувати повну вагу конструкції, вагу крісла та людини в ньому й динамічні навантаження у процесі гойдання; крім того, необхідно передбачати антивандальний коефіцієнт. Такі гойдалки сприяють соціальній взаємодії, заохочуючи дітей до колективної гри.

Разом із вхідним майданчиком така гойдалка займає площу 150×180 см.

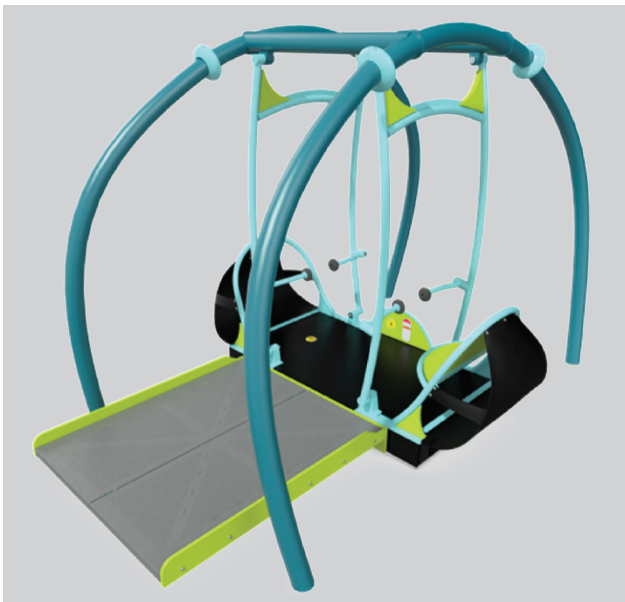
Для потрапляння на платформу гойдалки слід передбачити спеціальний мобільний пандус, який легко прибирається перед початком розваги і встановлюється знову, коли дитині потрібно безперешкодно зійти з платформи. Найнижчий рівень платформи має бути вищим від рівня ігрового майданчика не більш ніж на 15 см, оскільки за більшого розриву кут нахилу та габарити пандуса будуть неприйнятними.

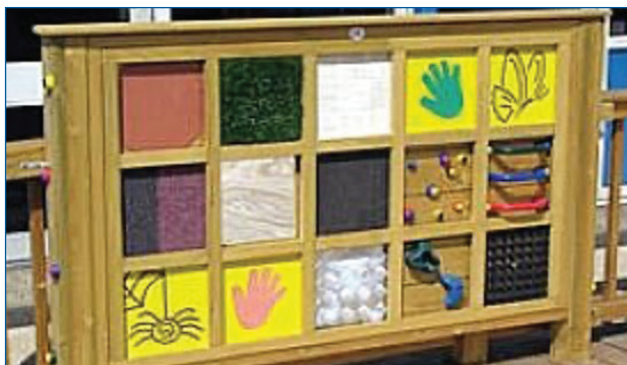
Лазалки

Згідно з рекомендаціями (BS 8300-2:2018 Design of an accessible and inclusive built environment), покриття під обладнанням має бути м'яким та пористим. Зазвичай це рулони спіненої гуми або багатошарові плити зі спеченої гумової крихти. Товщина шару покриття визначається залежно від завдання на проєктування та за підсумками консультацій із виробниками елементів. Для монтажу покриття ігрового майданчика слід використовувати монтажні суміші. Полотно зі спіненої гуми укладають на капітальну основу, щільно притискаючи віброплитою.

Металеві тактильні елементи мають бути вкриті товстим шаром полімеру, який пом'якшує можливі удари й унеможливорює застрягання пальців.

Деталі кріплення обов'язково приховують, щоб унеможливити травмування або псування одягу.

Тактильні елементи

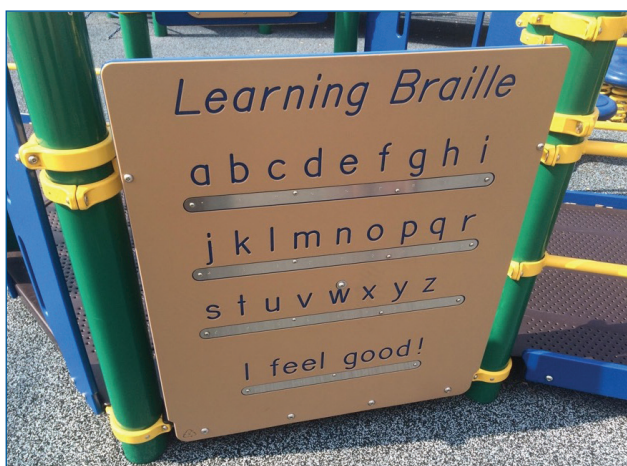
На свіжому повітрі дитина може не лише розвиватися фізично, а й тренувати логічне мислення. Крім того, вона може позмагатися в стратегічній грі з дорослими.

Фактурні елементи (ДБН 2.2-40:2018) являють собою рамки з обмежувачами, у яких у вертикальній площині можна переміщувати елементи. Кожен елемент у рамці є частинкою більшої, загальної картинки, яку треба скласти. В основі, під елементами, мають бути отвори, крізь які вільно виливатиметься дощова вода, висипатися пісок тощо. Площина із цими елементами має бути розміщена на рівні, зручному для людини в колісному кріслі. За рекомендаціями (Architectural and Transportation Barriers Compliance Board), висота від рівня основи до геометричного центру композиції має становити 1,2 м.

Шрифт Брайля і тактильна графіка

Стіна зі шрифтом Брайля надає унікальні навчальні можливості. Діти із задоволенням дізнаються про цей інструмент. Літери Брайля, що складаються з півкульок, виступають зі смуг із нержавкої сталі. Основа під елементами має бути пористою, щоб крізь неї вільно стікала дощова вода, висипався пісок. Площина з цими елементами має розміщуватися на рівні, зручному для людини в колісному кріслі.

За рекомендаціями (BS 8300-2:2018 Design of an accessible and inclusive built environment), висота від рівня основи до геометричного центру композиції має становити 1,2 м.

Цей ігровий елемент чудово підходить для дітей з різними здібностями та можливостями, а також стимулює розвиток:

- сенсорної системи;
- пропріоцепції, тактильних, візуальних відчуттів;
- рухових навичок;
- координація очі – рука, дрібної моторики, навичок планування руху;
- когнітивних навичок;
- уміння розв'язувати проблеми, стратегічного мислення;
- соціальних / емоційних навичок;
- навичок співпраці, творчої гри.

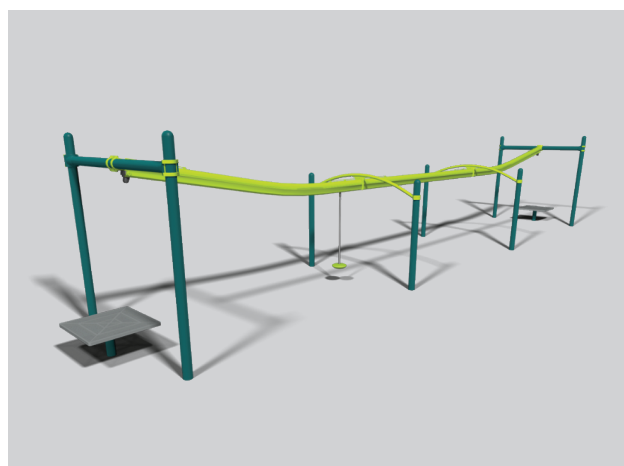
Тарзанка ковзаюча (тип ZipKrooz)

За допомогою ZipKrooz діти зазнають гострого відчуття польоту. Ковшове сидіння із застібкою гарантує безпеку для дітей з різними здібностями, забезпечує досвід колективної гри.

Завдяки одній або кільком додатковим бухтам однакової довжини діти зможуть летіти поруч до кінця і назад. Ковшове формоване сидіння із застібкою забезпечує безпеку дітей з інвалідністю. 4-колісний візок легко ковзає до протилежного краю і назад. Нахилені краї допомагають «пілоту» спочатку набирати швидкість за допомогою гравітації, а наприкінці сповільнюватися.

Рекомендована довжина доріжки: 10 м, 16 м та 20 м.

Технічні характеристики: за рекомендаціями (Architectural and Transportation Barriers Compliance Board), конструкція має бути оснащена сидінням із надійними вузлами кріплення й витримувати вагу не менш ніж 100 кг. При цьому вузол підвісу повинен мати достатній запас міцності, щоб витримувати повну вагу крісла, людини в ньому та імпульсні й динамічні навантаження, що виникають внаслідок гойдання стрижня; крім того, необхідно передбачати антивандальний коефіцієнт.

Для підйому на платформу тарзанки слід передбачити спеціальний мобільний легко встановлюваний пандус. Найнижчий рівень платформи має бути вищим від рівня ігрового майданчика не більш ніж на 15 см, оскільки за більшого розриву кут нахилу та габарити пандуса будуть неприйнятними.

Батут наземного рівня

За рекомендаціями (Architectural and Transportation Barriers Compliance Board), батут має бути розміщений на рівні з майданчиком. Задля безпеки під батутом має бути шурф достатньої глибини, щоб мембрана батута за будь-яких навантажень не торкалася дна. Із дна обов'язково слід відвести дощову воду. Детальніше див. у Додатку 5.

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ

Дитячий майданчик – ігровий простір, де створені комфортні розвивальні умови для дітей із різними здібностями та можливостями; вони розроблені спеціально для того, щоб дати всім дітям змогу грати разом і займатися одними й тими самими видами діяльності.

Доступний маршрут – маршрут у межах ділянки, який забезпечує доступ до зупинок громадського транспорту, тротуарів, об'єктів соціального призначення, дитячих ігрових майданчиків тощо. Доступний маршрут має, наскільки це можливо, збігатися з маршрутом для широкої громадськості.

Ігрові елементи наземного рівня – елементи, до яких можна підійти та з яких можна вийти на «нульовому рівні» землі.

М'яка ігрова зона – ігрова конструкція з одного або кількох компонентів, повністю закрите ігрове середовище, у якому використовуються нежорсткі матеріали на кшталт пластику, м'якої оббивки і тканини.

Піднятий ігровий елемент – елемент, розташований вище або нижче від рівня інших елементів; зазвичай він є частиною конструкції з двох або більше ігрових елементів, що забезпечують різні види ігрової діяльності.

Тактильні елементи доступності – система засобів безпеки, орієнтування, отримання інформації для осіб із порушенням зору.

Типи ігор під час взаємодії з елементами дитячого майданчика – ритмічне похитування, гойдання, лазіння, копання, обертання, ковзання тощо.

Універсальний дизайн – принцип дизайну просторів, предметів, інформації, повідомлень та політики, який дає змогу скористатися ними найширшому колу людей у найрізноманітніших ситуаціях та не передбачає створення окремих або спеціальних можливостей для такого користування.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА ТА КОРИСНІ ДЖЕРЕЛА

1. A Guide To Creating Accessible Play Spaces Guide [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.rickhansen.com/sites/default/files/2020-03/sch-35913-guide-creating-accessible-play-spacesen-2020web.pdf>
2. A guide to playground planning, The Illinois Department of Natural Resources, 2004, 63 p.
3. Accessible Playground Toolkit [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.in.gov/dnr/outdoor-recreation/files/or-accessible-playground-toolkit.pdf>
4. Asli Sungur, Patrycja Czaplinska, Designing Playgrounds for All, Yildiz Technical University Faculty of Architecture E-Journal, July 2018, p. 459-469.
5. British Standards Institution (BS 8300-2:2018 Design of an accessible and inclusive built environment), architecture.com
6. Disability and Disabilism (Manuel pour la pratique de l'éducation aux droits de l'homme avec les jeunes), coe.int
7. Dostęp dla wszystkich, UEFA.com
8. Inclusion Of People With Disabilities In Vocational Training: A Practical Guide, International Labour Office Gender, Equality And Diversity (Ged), 2013
9. Inclusive design manual / Brian Luce – Playground Ideas, Australia, 2015. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://playground-ideas.org>
10. Inclusive Play Design Guide [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.accessibleplayground.net/wp-content/uploads/2016/05/Inclusive-Play-Design-Guide-lowres-2.pdf>
11. Tools for evaluating local play provision: A technical guide to Play England local play indicators, October 2009 [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.playengland.net/wp-content/uploads/2015/09/tools-for-evaluating-play-provision.pdf>
12. United States Access Board (Architectural and Transportation Barriers Compliance Board), federalregister.gov
13. Азін В.О., Байда Л.Ю., Грибальський Я.В., Красювака-Еннс О.В. Доступність та універсальний дизайн. Навч.-метод. посіб. / За заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової-Еннс О.В. – К., 2013. – 128 с.
14. Державні будівельні норми України. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. На заміну ДБН В.2.2-17:2006.
15. Державні будівельні норми України. Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення. ДБН. В.2.2-40:2018 – Київ, Мінрегіон, 2018. – 68 с.
16. Інвалідність та суспільство. Навчально-методичний посібник / За заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової-Еннс О.В. Кол. авторів: Байда Л.Ю., Красювака-Еннс О.В., Буров С.Ю., Азін В.О., Грибальський Я.В., Найдя Ю.М. – К., 2012. – 216 с.
17. Конвенція ООН про права дитини [Електронний ресурс] Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
18. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю [Електронний ресурс] Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
19. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://moz.gov.ua/mkf>
20. <http://aem.cast.org/>
21. <http://agefriendlyireland.ie>
22. <http://idea.ap.buffalo.edu/>
23. <http://www.disability-europe.net>
24. <http://www.education.edean.org>
25. <http://www.inclusivedesign.no>
26. <http://www.inclusivedesigntoolkit.com>
27. <http://www.ist.hawaii.edu/downloads/presentations/pdf/Applyin-gUniversalDesignConcepts.pdf>
28. <http://www.universaldesigneu.info>
29. https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/dbn_v_2_2_40/1-1-0-1832
30. <https://playworld.com/blog/sun-safety-kids-playground/>
31. <https://safescore.org/>
32. <https://www.access-board.gov/files/ada/guides/play-areas.pdf>
33. https://www.ada.gov/2010ADASTandards_index.htm
34. <https://www.ada.gov/regs2010/2010ADASTandards/2010ADASTandards.htm>
35. <https://www.ada.gov/regs2010/2010ADASTandards/Guidance2010ADASTandards.htm>
36. <https://www.adachecklist.org/doc/rec/play/play.pdf>
37. <https://www.ict4ial.eu/what-meant-accessible-information>
38. <https://www.ncsu.edu>
39. <https://www.news.un.org/ru/story/2019/04/1352171>
40. <https://www.playcore.com/programs/me2>
41. <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/sustainable-development-goals.html>
42. <https://www.worldbank.org/en/topic/urbandevelopment/overview>

ДОДАТОК 1

АНКЕТА «ОЦІНКА РІВНЯ ДОСТУПНОСТІ ДИТЯЧОГО ІГРОВОГО МАЙДАНЧИКА»¹

Об'єкт _____

Балансоутримувач _____

Місце розташування _____

Дата проведення оцінювання _____

Експерти, які здійснили оцінювання: _____

Контактні дані експертів: _____

	Параметр	Коментарі			Способи розв'язання проблеми
		Так	Ні	Коментар	
1	Чи є доступним маршрут до входу на дитячий майданчик? Якщо на майданчику є окремі ігрові зони для різних вікових груп, чи є доступним маршрут до кожної з них? Якщо на території дитячого майданчика розміщені ігрові елементи різної висоти (наземні та підняті), чи є між ними доступні проходи для колісного крісла та інших засобів індивідуальної мобільності, зокрема доступний вхід до ігрової конструкції та вихід із неї?				
2	Ігрові елементи наземного рівня Чи є доступним маршрут хоча б до одного з наземних ігрових елементів кожного типу? Примітки: Ігрові елементи наземного рівня — це елементи, до яких можна підійти та з яких вийти на «нульовому рівні» землі. Прикладами є гойдалки на пружині, гойдалки маятникові, екскаватори для пісочниці, лазилки, відокремлені гірки. Кожен із ігрових елементів забезпечує різні типи ігор: ритмічне похитування, гойдання, лазіння, копання, обертання, ковзання				

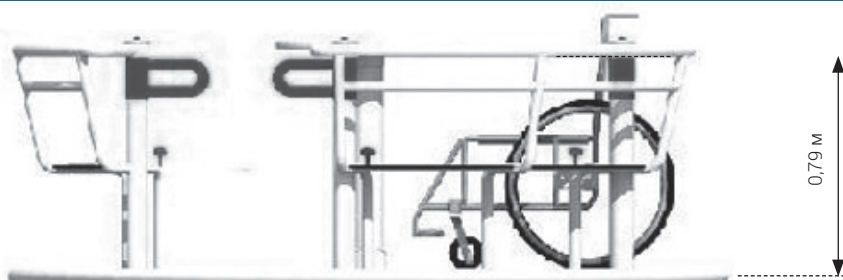
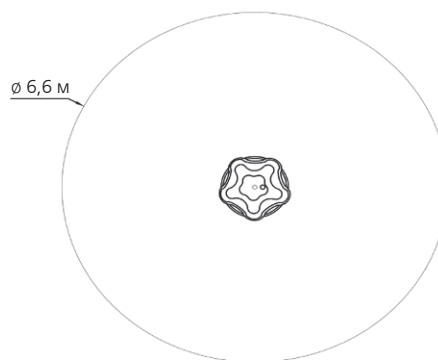
¹ Анкета розроблена на основі ADA Checklist for Existing Facilities. Play Areas. <https://www.adachcklist.org/doc/rec/play/play.pdf>

	Параметр	Коментарі			Способи розв'язання проблеми																																	
		Так	Ні	Коментар																																		
3	Якщо є підняті ігрові елементи, чи є доступним маршрут до такого самого типу ігрових елементів наземного рівня? У таблиці нижче представлено мінімальну кількість ігрових елементів та їх типів. Примітки: 1. Необхідно забезпечити різноманітний ігровий досвід для дітей, які хочуть залишитися у своєму колісному кріслі чи використовувати інші засоби індивідуальної мобільності та не бажають скористатися піднятими ігровими елементами. 2. Якщо дитячий майданчик містить дві чи більше конструкції для однієї вікової групи, врахуйте загальну кількість піднятих компонентів, щоб визначити, скільки і якого типу додаткових наземних елементів слід забезпечити. 3. Якщо пандуси забезпечують доступ щонайменше до половини піднятих ігрових елементів і доступний маршрут забезпечено до щонайменше 3 різних типів піднятих ігрових конструкцій, елементи наземного рівня не потрібні. 4. У таблиці нижче під одним елементом наземного рівня маються на увазі по одному елементу кожного типу ігрових конструкцій																																					
	<table><tr><th>Кількість піднятих ігрових елементів</th><th>Мінімальна кількість наземних ігрових елементів</th><th>Мінімальна кількість різних типів ігрових елементів</th></tr><tr><td>1</td><td>–</td><td>–</td></tr><tr><td>2–4</td><td>1</td><td>1</td></tr><tr><td>5–7</td><td>2</td><td>2</td></tr><tr><td>8–10</td><td>3</td><td>3</td></tr><tr><td>11–13</td><td>4</td><td>3</td></tr><tr><td>14–16</td><td>5</td><td>3</td></tr><tr><td>17–19</td><td>6</td><td>3</td></tr><tr><td>20–22</td><td>7</td><td>4</td></tr><tr><td>23–25</td><td>8</td><td>4</td></tr><tr><td>Понад 26</td><td>8 плюс 1 на кожні додаткові 3 ігрові елементи або їх частку понад 25%</td><td>5</td></tr></table>	Кількість піднятих ігрових елементів	Мінімальна кількість наземних ігрових елементів	Мінімальна кількість різних типів ігрових елементів	1	–	–	2–4	1	1	5–7	2	2	8–10	3	3	11–13	4	3	14–16	5	3	17–19	6	3	20–22	7	4	23–25	8	4	Понад 26	8 плюс 1 на кожні додаткові 3 ігрові елементи або їх частку понад 25%	5				
Кількість піднятих ігрових елементів	Мінімальна кількість наземних ігрових елементів	Мінімальна кількість різних типів ігрових елементів																																				
1	–	–																																				
2–4	1	1																																				
5–7	2	2																																				
8–10	3	3																																				
11–13	4	3																																				
14–16	5	3																																				
17–19	6	3																																				
20–22	7	4																																				
23–25	8	4																																				
Понад 26	8 плюс 1 на кожні додаткові 3 ігрові елементи або їх частку понад 25%	5																																				
4	Якщо два або більше ігрові елементи наземного рівня вказані як доступні, чи розподілені вони по всій ігровій зоні рівномірно та чи інтегровані з іншими ігровими елементами?																																					
5	Якщо є м'яка ігрова конструкція з трьома або менше входами, чи є доступним маршрут хоча б до одного входу? Якщо є чотири або більше входів, чи доступні маршрути щонайменше до двох точок входу? Примітки: 1. М'яка ігрова зона — ігрова конструкція з одного або кількох компонентів, повністю закрите ігрове середовище, в якому використовуються нежорсткі матеріали на кшталт пластику, м'якої оббивки і тканини																																					
6	Доступний маршрут, що з'єднує наземні елементи Детальніше: ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України																																					
7	Чи вертикальний просвіт доступного маршруту є вільним для проходження принаймні на 2 м над землею? Примітка: Предмети на висоті нижче від 2 м від «землі» можуть не потрапляти в зону доступного маршруту																																					
8	Якщо ігрова площа менша за 93 м кв., то чи становить ширина маршруту не менш як 1,12 м? Якщо довжина маршруту перевищує 9 м погонних, чи передбачений простір для повороту на колісному кріслі, тобто коло діаметром не менш як 1,5 м або Т-подібний простір зі стороною 1,5 м завдовжки?																																					

	Параметр	Коментарі			Способи розв'язання проблеми
		Так	Ні	Коментар	
9	Якщо ігрова площа становить 93 м кв. чи більше, то чи відповідає маршрут таким параметрам: завширшки 1,5 м або завширшки 0,9 м, якщо простягається на відстань не більш ніж 1,5 м; зменшені сегменти розділені сегментами не менш ніж 1,5 м завширшки й завдовжки?				
10	Чи кут нахилу маршруту не перевищує 1:10 (краще 1:16)?				
11	Якщо маршрут крутіший за 1:20, а висота підйому на пандус перевищує 15 см, чи є поручні з обох боків маршруту? Примітки: 1. Подовжувачі поручнів (з'єднувальні елементи, які роблять систему нахилених під різними кутами поручнів нерозривною) не потрібні. 2. Поручні не потрібні на пандусах у зонах із ігровими елементами наземного рівня. Їх слід використовувати у зоні під ігровою конструкцією і поруч із нею, куди користувач потрапляє, падаючи або виходячи з конструкції				
12	Чи поверхня поручня відповідає таким критеріям: висоти розміщення — не нижче за 50 см та не вище за 71 см над поверхнею пандуса?				
13	Чи поручень круглий у перерізі з діаметром від 2,3 см до 3,9 см? Якщо поручень не круглий у перерізі, то чи забезпечено еквівалентну поверхню контакту з рукою?				
14	Підняті ігрові елементи Чи є доступним маршрут до входу щонайменше до половини піднятих ігрових елементів та виходу з них? Примітка: Піднятий ігровий елемент — елемент, розташований вище або нижче від рівня інших елементів; зазвичай він є частиною конструкції з двох або більше ігрових елементів, що забезпечують різні види ігрової діяльності				
15	Якщо частка піднятих ігрових елементів з-поміж інших— 20% чи більше, то чи принаймні 25% із них пов'язані між собою пандусами? Інші 25% елементів, які мають розташовуватися на доступному маршруті, з'єднані пандусами чи системами пересадки?				
16	Якщо частка піднятих ігрових елементів становить менш ніж 20%, то принаймні 50% із них пов'язані між собою пандусами чи системами переходу? Примітка: Пандуси кращі, але не обов'язкові				
17	Доступний маршрут для піднятих ігрових елементів Чи відповідає маршрут, що з'єднує підняті елементи, критеріям доступності (на вибір): принаймні 91 см завширшки; 81 см завширшки, якщо довжина не перевищує 61 см; сегменти зменшеної ширини розділені сегментами не менш ніж 122 см завдовжки і 91 см завширшки; частина системи проходів завширшки не менш ніж 61 см				
18	Якщо є пандус, чи є поручні з обох боків? Примітка: Подовжувачі поручнів (з'єднувальні елементи, які роблять систему нахилених під різними кутами поручнів нерозривною) не потрібні				
19	Чи поверхня поручня відповідає таким критеріям висоти розміщення — не нижче за 50 см і не вище за 71 см над поверхнею пандуса?				
20	Якщо поручень круглий у перерізі, то чи становить його діаметр від 2,3 см до 3,9 см? Якщо поручень не круглий у перерізі, то чи забезпечено еквівалентну поверхню контакту з рукою?				
21	Чи підйом будь-якого пандуса, що з'єднує підняті ігрові елементи, не більший за 30,5 см?				
22	Якщо передбачена система переходу, чи вона не менша за 61 см завширшки?				

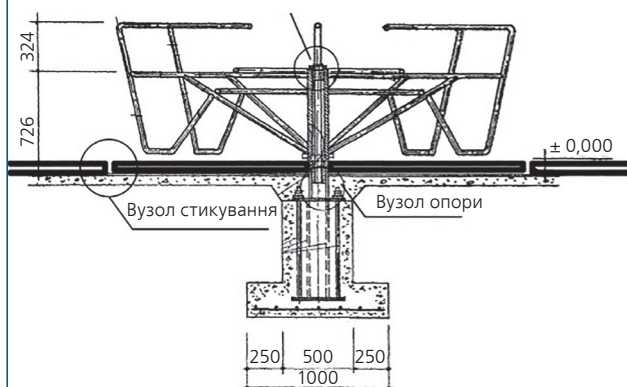
	Параметр	Коментарі			Способи розв'язання проблеми
		Так	Ні	Коментар	
23	Чи розташована поверхня допоміжної платформи на висоті від 28 см до 46 см від землі?				
24	Чи становить глибина допоміжної платформи щонайменше 36 см, а ширина — мінімум 61 см?				
25	Чи є поруч із допоміжною платформою вільний простір не менш ніж 76 см завширшки та не менш ніж 122 см завдовжки? Ця зона необхідна для вільного пересування на колісному кріслі				
26	Чи є вільний, безперешкодний доступ до допоміжної платформи?				
27	Допоміжна платформа розташована на рівні піднятих ігрових елементів чи потрібно пересуватися сходами?				
28	Чи відповідають сходи на переході таким параметрам: принаймні 36 см завширшки, 61 см завдовжки та максимум 20 см заввишки?				
29	Чи оснащені засобами підтримки: платформа та простір поза нею; сходи на переході? Примітка: Серед засобів підтримки — мотузкова петля, петля-ручка, фігурний проріз на краю плоского горизонтального чи вертикального елемента, стовпи, бруси або D-подібні кільця на кутових стійках				
30	Ігрові елементи Чи є хоча б один вільний простір для розвороту для людини в колісному кріслі, тобто коло діаметром не менш ніж 152 см або Т-подібний простір зі стороною 152 см? Чи розташовані ігрові елементи наземного рівня на доступному маршруті? Чи з'єднані підняті ігрові елементи пандусами? Примітка: Поворотний простір не потрібен на піднятих ігрових елементах, з'єднаних із допоміжною платформою				
31	Чи є вільний простір для розвороту для людини в колісному кріслі, тобто коло діаметром не менш ніж 152 см або Т-подібний простір зі стороною 152 см безпосередньо поруч з однією з гойдалок?				
32	Чи є вільний простір не менш ніж 76 см завширшки й 122 см завдовжки для під'їзду колісного крісла біля кожного наземного ігрового елемента на доступному маршруті? Чи кожен піднятий ігровий елемент розташований на доступному маршруті, що має пандус? Примітки: 1. Вільний простір не потрібен для піднятих ігрових елементів, поєднаних допоміжною платформою. 2. Вільні простори розміром мінімум 76 см x 122 см та місця для розвороту колісного крісла можуть збігатися				
33	Чи є ігровий стіл для дітей, старших за 5 років: краї, бордюри та інші перешкоди не перевищують 79 см над землею? Чи є вільний простір не менш ніж 76 см завширшки і 122 см завдовжки для під'їзду колісного крісла? Чи є доступ до підніжок: принаймні 43 см заввишки та 43 см углиб не менш ніж 76 см завширшки?				
34	Якщо є ігровий стіл для дітей віком до 5 років, то чи є доступ до підніжок, зазначених у пункті 33? Чи є вільний простір не менш ніж 76 см завширшки і 122 см завдовжки для під'їзду колісного крісла або інших засобів індивідуальної мобільності?				

ДОДАТОК 2. ОСОБЛИВОСТІ КРІПЛЕННЯ ТА РОЗМІЩЕННЯ КАРУСЕЛІ

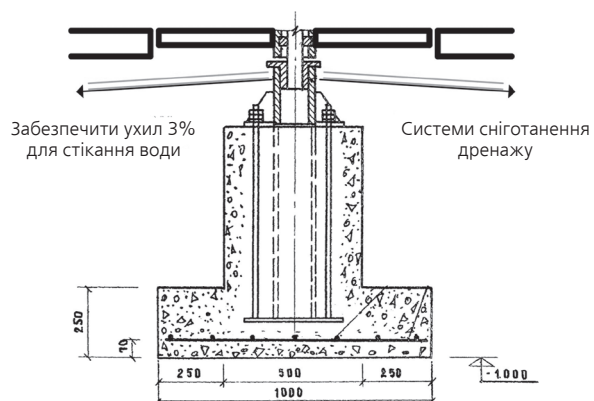

Встановлена під кутом 50° задля сприяння швидкості руху

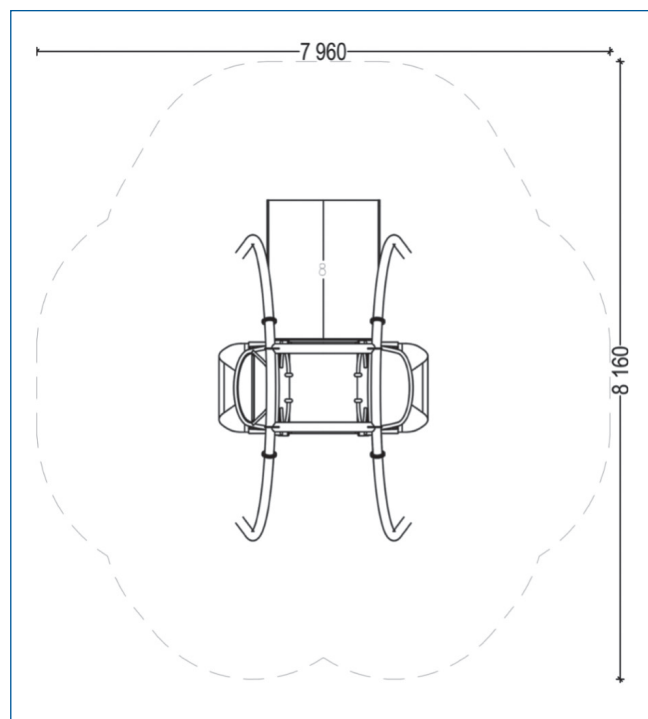
Вузол підвіски

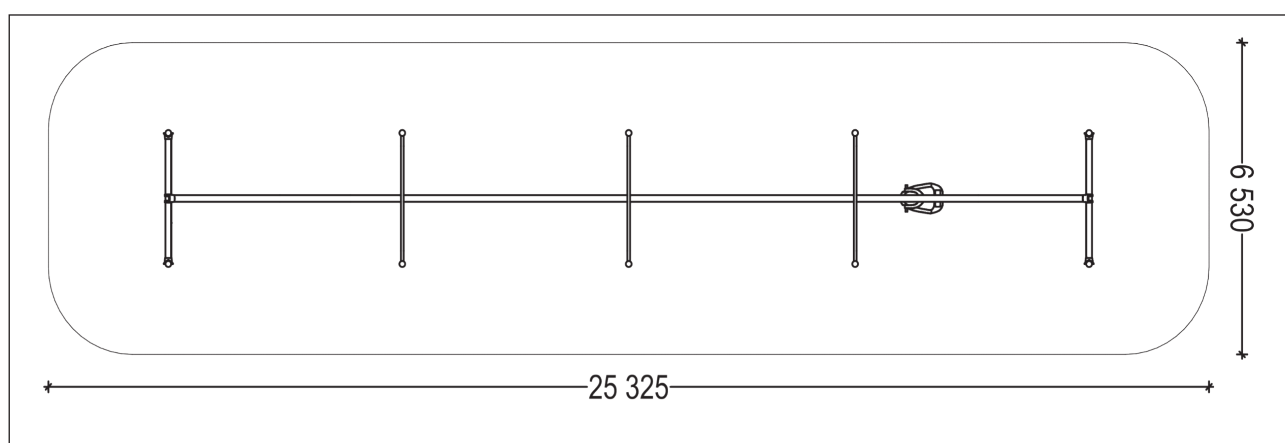
Вузол опори

ДОДАТОК 3. ОСОБЛИВОСТІ КРІПЛЕННЯ ТА РОЗМІЩЕННЯ ГОЙДАЛКИ

ДОДАТОК 4. ОСОБЛИВОСТІ КРІПЛЕННЯ ТА РОЗМІЩЕННЯ ТАРЗАНКИ

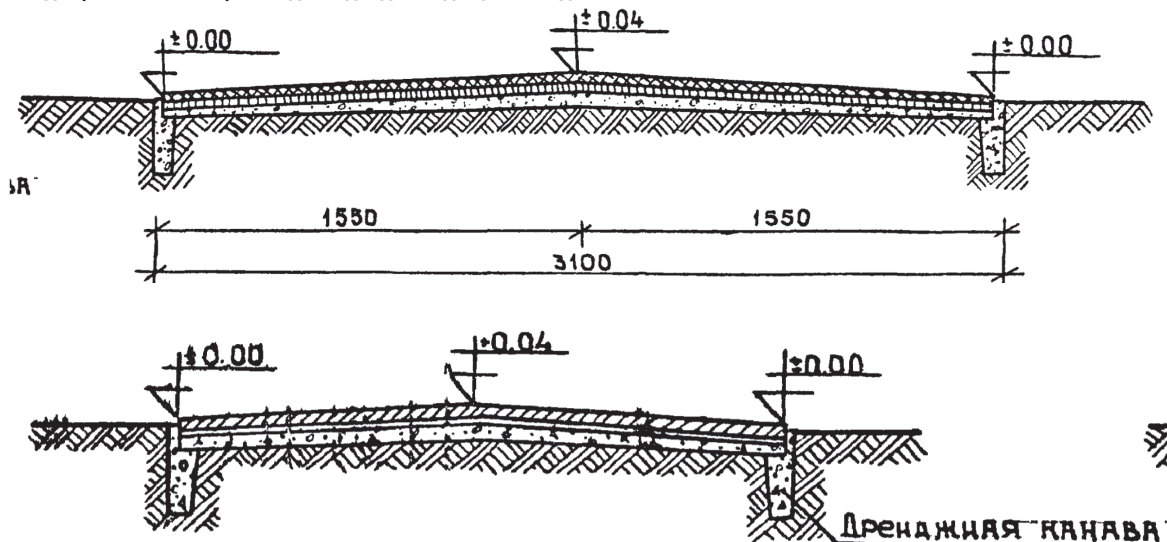
ДОДАТОК 5. СИСТЕМА ВІДВЕДЕННЯ ТАЛОЇ ВОДИ

Задля забезпечення відведення талої води здійснюється комплекс заходів із облаштування нахилів на майданчиках, прокладання ліній дощової каналізації, побудови систем електрообігріву в зимовий період, унеможливлення утворення льодових корків у системах водовідведення та на горизонтальних площинах майданчиків.

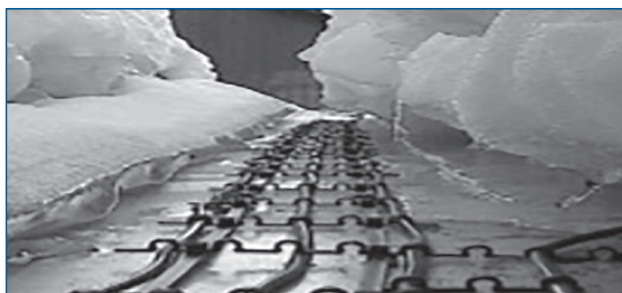
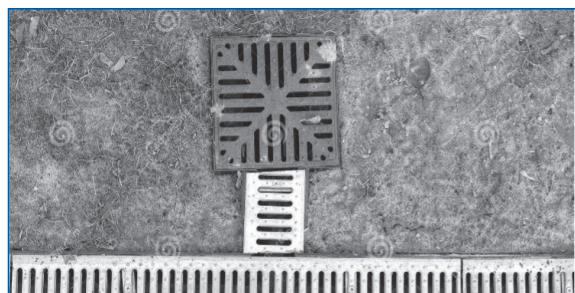
Мал.1

Зразок водоприймальної воронки для відведення дощових вод

Мал.2

Кабелі електричного обігріву проти утворення льоду

УЗАГАЛЬНЕННЯ

У Рекомендаціях щодо впровадження доступності та інклюзивності дитячих ігрових майданчиків окреслено важливість проектування й побудови дитячих ігрових просторів, комфортних і зручних для кожного користувача. Адже визнаючи цінність і унікальність кожної людини, кожної дитини, ми сприятимемо формуванню суспільства рівних можливостей та поваги до всіх громадян.

Звісно, цей документ не дає відповідей на всі запитання, що поставатимуть на різних етапах створення

дитячого ігрового простору. Але систематизація проблематики та актуалізація теми — перші важливі кроки на цьому шляху.

Будемо вдячні за коментарі, відгуки та доповнення, які можна надсилати на електронну пошту: spilka_kiev@ukr.net.

Щиро віримо, що спільними зусиллями створимо кожній дитині в Україні умови й можливості для щасливого дитинства.

АВТОРИ:

Олександр Ворона – президент Спілки громадських організацій людей з інвалідністю Києва; сертифікований консультант з доступності Глобального альянсу з доступних технологій та середовищ; член Міжнародної асоціації фахівців з доступності (International Association of Accessibility Professionals, IAAP); директор Центру інклюзивного дизайну; магістр соціальної роботи.

Костянтин Родін – архітектор-проектувальник I категорії. Займається архітектурною практикою з 2004 року.

Валентина Шкуро – кандидат психологічних наук, координатор соціальних проєктів Спілки громадських організацій людей з інвалідністю Києва; асистент кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

КОНТАКТИ

Представництво Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні

Марсель Рьотіг | Директор Представництва Фонду в Україні
вул. Пушкінська, 34, м. Київ, 01004, Україна
Тел.: +38-044-234-00-38 | Факс: +38-044-451-40-31

Всі тексти доступні на веб-сайті:

<http://www.fes.kiev.ua>

Замовлення / контакти:

mail@fes.kiev.ua

Комерційне використання всіх публікацій та інших матеріалів, виданих Фондом ім. Фрідріха Еберта (ФФЕ), не дозволяється без письмового дозволу ФФЕ.

Погляди, висловлені в цій публікації, не обов'язково відображають погляди Фонду ім. Фрідріха Еберта (або організацій, де працюють автори).

Це видання друкується на папері, отриманому з лісового господарства сталого ведення.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНОСТІ ДИТЯЧИХ ІГРОВИХ МАЙДАНЧИКІВ

Впровадження універсального дизайну та інклюзивності в міському просторі набуває дедалі більшої актуальності в сучасному світі. Урахування принципів універсального дизайну дає змогу створити місто, в якому комфортно жити всім його мешканцям. Дизайн міст є рукотворним і має враховувати унікальність кожної людини та її життєвого циклу.

Доступний дитячий майданчик — це ігровий простір, де створені комфортні розвивальні умови для дітей із різними здібностями та можливостями; це простір, де діти з інвалідністю й діти без інвалідності можуть гратися разом, пізнавати світ і знаходити друзів. Доступний та інклюзивний дитячий майданчик — це не майданчик для дітей із інвалідністю! Створення окремих дитячих майданчиків «для дітей із інвалідністю» та «для дітей без інвалідності» — це не інклюзія, не допомога у залученні до суспільного життя, а навпаки максимальне виключення дитини з життя громади та роз'єднання людей замість їх згуртування.

Дитячі ігрові простори, засновані на принципах універсального дизайну, пропонують широкий вибір фізичних і творчих можливостей для гри. Вони розроблені так, щоб дати дітям із різними здібностями й фізичними можливостями змогу грати разом і насолоджуватися одними й тими самими видами діяльності. Визначено такі 7 принципів забезпечення доступності та інклюзивності в дизайні дитячих ігрових майданчиків: справедливість, включеність, зрозумілість, самостійність, безпека, активність, зручність.